

Paisatge postelectoral pitiús

Alguna cosa ha canviat a Eivissa i Formentera després de les eleccions del passat 3 de març. L'agrupació d'electors Eivissa i Formentera al Senat —formada pel PSOE, EU, ENE, ERC i Els Verds— ha aconseguit la plaça de senador que pertoca a les dues illes, circumstància que li permet d'un nou camí a l'esquerra pitiüsa i capgirar el panorama polític, fins ara dominat pel PP. A més, han estat les eleccions amb menys absència de la història en aquesta circumscripció, amb un 68,4% de participació.

Pilar Costa, la nova senadora, va aconseguir 11 punts d'avantatge sobre el PP —22.609 vots (53,4%) enfront dels 17.973 (42,2%)—, una dada que ha propiciat ja les prediccions sobre si serà possible un nou pacte, de les mateixes característiques, per a les propvenients eleccions autonòmiques, previstes pel 1999. N'hi ha que fins i tot auguren que la dita “quan l'estat és d'esquerres, Eivissa és de dretes” es pot convertir en el contrari; és a dir, Eivissa pot ser d'esquerres en un estat de dretes. No tothom, però, és de la mateixa opinió. Un pacte semblant que portàs un president d'esquerres al front del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i alguns batlles al capdavant dels ajuntaments es veu més difícil per culpa dels interessos que hi entren en joc. Però, ara per ara, és el somni que comparteixen molts votants de Pilar Costa.

L'ambient postelectoral a Eivissa està bastant dividit. D'una banda és fàcilment detectable l'eufòria dels votants i dels polítics d'esquerres i, d'altra, la discreció dels votants i polítics de dretes. No es pot negar que el resultat ha tingut una gran efecte innovador i un clar significat polític.

Des de l'any 1977, primeres eleccions democràtiques, el representant d'Eivissa i Formentera al Senat era de dretes. El primer fou Abel Matutes, d'Alianza Popular (PP), amb un 38,30% dels vots. L'any 1979 Abel Matutes, per Coalició Democràtica, repetí amb un 42,82%. L'any 1982 guanyà de nou AP, representada per Enrique Ramon, amb el 50,75%. El 1986 i 1989, Alonso Marí, ja sota les sigles del PP, va ser elegit amb el 46,17% i el 47,04%, respectivament. El 1993 entrà en joc J. Juan amb el 47,74%. Enguany, Pilar Costa ocuparà l'escó per Eivissa i Formentera amb un 53,30% dels vots.

Davallada del PP. No ha estat, però, solament l'escó de la nova senadora l'únic element que cal tenir en compte. Cal parar atenció també a una davallada general de vots del PP. Al

La victòria progressista al Senat ha produït reaccions diverses a les Illes Pitiüses, on una candidatura encapçalada per Pilar Costa va desbancar per primera volta el PP de l'escó que Eivissa i Formentera trien directament. A l'esquerra, regna l'esperança i un efecte totalment novedós. A la dreta, ha aparegut la desconfiança.

Congrés dels Diputats, el PSOE ha guanyat als ajuntaments d'Eivissa, Sant Antoni i Formentera, mentre que al municipi de Sant Josep ha quedat quasi empatat amb el PP. Els únics municipis on s'ha mantingut el PP, i on el seu representant al Senat va treure majoria de vots, són els de Santa Eulària i Sant Joan, els més conservadors de l'illa.

Alguns votants del PP asseguren que aquest tomb a l'esquerra és causat per la “intoxicació” publicitària del PSOE en tot l'estat, “que no ha deixat de repetir que la dreta retallaria les pensions de jubilació, que privatitzaria la Seguretat Social o que perdriem el famós estat del benestar. Molts d'ells han votat el PSOE per por, per no quedar-se sense res”, diuen. D'altres, malgrat la seua fidelitat al PP, creuen que hi ha hagut coses que s'han fet malament i que l'elector ha reaccionat de l'única manera que ho pot fer: votant el contrari. “Jo no som socialista, ni els he votat mai, però crec que el PP ha fet algunes coses ben malament i s'ho haurà de replantejar”, sentència un votant d'aquest partit.

Un sector crític de votants pensa que el PP s'haurà de replantejar algunes qüestions ben polèmiques, com el Parc Natural de ses Salines o el camp de golf a la cala d'Hort, o com que la política estatal d'austeritat i d'estalvi no s'adiu gens amb la mala gestió d'alguns ajuntaments, com el d'Eivissa, que està molt endeutat, o fins i tot la multimilionària despesa que representa la construcció de la nova seu del Consell Insular, popularment coneguda com el palau de cristall o “El Corte Inglés”.

Mariano Matutes, portaveu del PP, matisa la possible pèrdua d'hegemonia del seu partit: “Fa sis mesos, a les eleccions municipals i autonòmiques, tenguérem un èxit rotund: tots els ajuntaments i el Consell, i amb més representants que mai. Ara han vingut les generals i hem tingut més vots que les passades eleccions, però l'índex de participació ha afavorit els partits de l'oposició”. Sobre les conclusions que n'ha extret el partit, Matutes declara: “No tenim per què modificar la nostra posició, aquí s'ha donat una circumstància molt especial que no s'ha donat en cap altre lloc: totes les forces d'esquerra, cinc partits, s'han unit perquè veien que no feien res”. Matutes coincideix amb els seus electors a dir que la campanya de la por orquestrada pel PSOE ha beneficiat aquesta coalició.

D'altra banda, el portaveu popular no troba gaire sentit a la coalició: “És una llàstima que la veu d'Eivissa i Formentera es perdi en un escó del grup mixt, entre 150, on no té cap suport. Aquests quatre anys no seran positius per a Ei-

vissa i Formentera. Només ha set una cosa idealista". Segons el portaveu del PP, "a més a més no té futur, són opcions tan antagòniques que només es pot donar l'acord en un moment concret, després, en la gestió i el dia a dia, no es poden entendre mai".

No hi ha cap sentiment de preocupació, segons Mariano Matutes, en el PP illenc. A més aquest dirigent popular creu que les enquestes, tan favorables, han fet que molts dels votants tradicionals del PP no anassin a votar, pensant que ja no venia del seu vot. Això ho ha pogut comprovar, assegura, amb les dades dels seus interventors i apoderats. Afegeix que "les eleccions autonòmiques i locals mobilitzen més gent perquè pareix que la seua política ens toca més de prop".

La diputada conservadora per Eivissa i Formentera, Cava de Llano, pensa que l'únic objectiu del pacte progressista era arrabassar al PP l'escó i es demana "i després d'haver-ho aconseguit, què? Com defensarà Pilar Costa les opcions de cinc partits tan diferents? Què passarà quan hi hagi una votació? Com dividirà el seu vot i el seu cor?" Per tot això creu que el triomf de Pilar Costa és efímer, suggestiu, polític, però amb poc sentit. "No crec que es torni a reproduir, ni que en el futur puguin fer una coalició semblant per a les autonòmiques i municipals. Ara només havien de nomenar una persona, el 1999 haurien de designar president i batlles, qui renunciaria en favor de qui? Veig molt difícil que es posin d'acord per confeccionar una llista".

A l'altre costat rebutgen les crítiques i descon-

Pilar Costa, la nova senadora progressista pitiüsa. La seua elecció, que la durà a representar a Madrid l'agrupació d'electors Eivissa i Formentera al Senat, ha fet capgirar la dita que resa "quan l'estat és d'esquerres, Eivissa és de dretes".

fiances que provenen del PP. Antoni Marí, un dels que han donat suport a Pilar Costa, assegura: "no sé per què parlen tant, ells també són molts i de diferents idees, n'hi ha de més moderats i de més exagerats, ja veurem quant de temps duren junts...", referint-se a la crisi provocada pels enfrontaments pre-congressuals del PP-Balears.

El pare d'Antoni Marí, també votant de la coalició, comenta: "a les darreres eleccions municipals i autonòmiques, sumant tots els vots de l'esquerra, hauríem tengut més d'un batlle. I jo pensava si no se n'adonarien, ara ho han vist i han unit les forces. A mi m'ha emocionat poder-ho veure perquè mon pare va ser batlle d'esquerres al meu poble..."

El mateix, si fa no fa, comenta Joan Torres, un altre dels qui han donat suport a la coalició progressista; "si el PP fos realment de centre, m'agradaria. Però, pel meu gust, són molt mesclats i n'hi ha que no tenen res de centre".

Són algunes veus dels votants de la coalició que ha portat Pilar Costa al Senat. No són, solament, vots de la joventut. No ha estat certament un canvi generacional, sinó la suma d'il·lusions que haurien estat difícils d'aconseguir per separat. "Junts ho hem fet", va dir Costa així que va saber que havia estat elegida.

Ara, els "coalicionistes" desitgen un futur d'entesa i unió entre l'esquerra pitiüsa. Els "populars", no obstant, pensen que aquesta ha estat una unió fugissera i que, per a ells, no és motiu suficient de preocupació. El temps ja s'encarregarà de donar la raó a uns o altres.

Carme Planells